

عنوان مقاله:

واکاوی مفهوم تعهد در نگاره های داستان هزار و یکشب

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات هنر اسلامی، دوره 18، شماره 43 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

نسرین فنا فی الهی - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران.

پروانه عادل زاده - دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تبریز، ایران، تبریز

کامران پاشایی فخری - دانشیار گروه زبان و ادبیات فارسی، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران.

خلاصه مقاله:

هر جامعه‌ای برای دستیابی به نظم و ثبات اجتماعی و سیاسی، نیازمند پایبندی افراد به قوانین و هنجارهای مورد تایید موجود در آن جامعه است؛ از این رو می‌توان از مفهوم تعهد به عنوان یکی از محوری‌ترین ارکان سرمایه اجتماعی یاد کرد. سرمایه اجتماعی مجموعه‌ای از هنجارها، ارزش‌ها و تعهدات اخلاقی است که رفتارهای متقابل افراد در چارچوب آن‌ها شکل می‌گیرد و موجب تسهیل روابط اجتماعی می‌گردد. این مفهوم از دیرباز در جامعه ایران مطرح بوده و انعکاس آن را می‌توان در آثار ادبی برجای مانده از ادوار گذشته مشاهده کرد. «هزار و یک شب» از جمله متون پیش از دوره هخامنشیان است که علاوه بر مسائل ادبی و سیاسی به لحاظ مسائل اجتماعی و اخلاقی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و در حوزه سرمایه اجتماعی حاوی عناصر و مولفه‌های قابل توجهی است. این پژوهش به روش توصیفی و تحلیلی و با تکیه بر داده‌های منابع کتابخانه‌ای انجام شده است. در این پژوهش یکی از شاخصه‌های اصلی سرمایه اجتماعی (تعهد) بررسی شده و عملکرد این شاخص در زمینه‌سازی مشارکت و رفع مشکلات سیاسی و اجتماعی در ژرفای حکایات متن تبیین شده است که بدون تردید آگاهی از این یافته‌ها می‌تواند به عنوان راهکاری در برقراری روابط اجتماعی مناسب و دستیابی به سرمایه اجتماعی مفید باشد. نتایج حاصل در این پژوهش تعهد به تأمین امنیت، تعهد به عدالت و تعهد به مشارکت است. این مقوله را می‌توان در نگاره‌های داستان‌های هزار و یک شب نیز مشاهده کرد. اهداف پژوهش‌بازشناسی مفهوم تعهد در داستان‌های هزار و یک شب، بررسی مفهوم تعهد در نگاره‌های مربوط به داستان‌های هزار و یک شب، سوالات پژوهش‌مفهوم تعهد در نگاره‌های «داستان‌های هزار و یک شب» چه انعکاسی یافته است؟ مفهوم تعهد چه بازتابی در «داستان‌های هزار و یک شب» دارد؟

کلمات کلیدی:

سرمایه اجتماعی، تعهد، نگاره های هزار و یک شب، ادبیات بینا رشته ای

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1423449>

